

कर्कटशङ्की च स्यात् कुलीरविषाणिका । अजशङ्की-
च वक्रा च कर्कटाख्या च कीर्तिता । शङ्की कषाया
तिक्तोष्णा कफघातघयञ्चरान् । श्वाशोर्ध्वावातदृक्कास
ह्रिकारचिवमीन् हरेत्” भावप्र० तद्गुणादि उक्तम्
कर्कटाक्ष पु० कर्कट इवाक्षि यन्विभेदोऽस्य । कर्कच्याम्
(कांकुड) रत्नमाला । [शङ्ग्राम् भावप्र० ।
कर्कटाख्या स्त्री कर्कटस्याख्याख्या यस्याः । (काकडाशिङा)
कर्कटाङ्गा स्त्री कर्कटस्याङ्गं शङ्कमिव शङ्कमयमस्याः अजा०
टाप् । शङ्ग्राम् । राजनि० । [विल्लहचे राजनि० ।
कर्कटाक्ष पु० कर्कटमाह्वयते कण्टकारत्वात् आ+ह्वे-क ।
कर्कटि स्त्री कर्कं कण्टकमटति इन् शक० । (कांकुड) शर्वारी
शब्दचि० । वाङ्गीप् अत्रार्थे, शाल्मलीदृचे शर्कट-
शङ्ग्राम् । मेदि० ।
कर्कटिनौ स्त्री कर्कटस्तदाकारोऽस्यस्याः इति ङीप् । दाह-
हरिद्रायाम् राजनि० । [शब्दरत्ना० ।
कर्कटु पु० कर्क-ट्टगया० नि० । (कर्कटिया) पक्षिभेदे
कर्कस्थ स्त्री कर्कं कण्टकं दधाति धा-कृ नि० सुम् । श्वदर्थ्याम्
(कुल) “कर्कन्ध्रू फलसृञ्चिनोति श्वरी सृक्ताफलाशङ्कया”
सा०द० । तस्य पुस्तमपि । “पुंषि स्त्रियाञ्च कर्कन्ध्रूः
वदरो कोलमित्यपि । फेनिलं कुववं घोटा सौवीरं व-
दरं महत् । अजप्रिया कुहा कोलो विषमोभयक-
ण्टका । पच्यमानं सुमधुरं सौवीरं वदरं महत् ।
सौवीरं वदरं शीतं भेदनं गुरु शुक्रलम् । वृंहण-
म्पित्ताहास्रज्वरतृष्णानिवारणम् । सौवीरं लघु स-
म्पकं मधुरं कोलसृच्यते । कोलन्त वदरं ग्राहि रुच्य-
सृष्णञ्च वातलम् । कफपित्तकरञ्चापि गुरु शारकमी-
रितम् । कर्कन्ध्रूः क्षुद्रवदरं कथितं पूर्वस्वरिभिः । अन्त-
स्यात् क्षुद्रवदरं कषायं मधुरं मनाक् । स्निग्धं गुरु च
तिक्तञ्च वातपित्तापहं स्मृतम् । शुष्कं भेद्यग्निजतृषवं लघु-
दृष्ट्याल्लभाञ्जित्” फले न० । “दध्नोरूपं कर्कन्ध्रूनि”
यजु० १९, २३, कर्कन्ध्रूनां पाकः पोस्तादि० कुण्च ।
कर्कन्ध्रूकुण्च तत्पाके न० । प्रस्थपरे कर्क्यादि० कर्क-
न्ध्रूप्रस्थद्वयादौ नाद्युदास्तता । ततः मध्या० चतुर्थ्यां
सतृप् । कर्कन्ध्रूमत् तत्सन्निहृष्टदेशदौ त्रि० स्त्रियां
ङीप् । कर्कन्ध्रूमतो । तस्या अदूरभवः सुवास्वा० अण् ।
कार्कन्ध्रूमत तददूरदेशभवे त्रि० ।
कर्कफल न० कर्क-हासे अच् कर्कं प्रकाशान्वितं सत् फलति
फल-अच् । क्षुद्रामलके राजनि० ।

कर्कर पु० कर्क-हासे-अरन् । शर्पणे, मेदि० शूर्पासाधने क्षुद्र-
पाषाणखण्डे कङ्करे, (कांकर) । कर्क-घञ् कर्कं हासं
राति-रा-क । शृढे षकठिने त्रि० मेदि० । “किंनो
वर्करकर्करैः प्रियशतैराक्रम्य विक्रीयते” अमरश० ।
“करीरः कर्करोऽर्ककृक्” माघः । शृङ्गरे शब्दचि० ।
कर्कराङ्ग पु० कर्करइवाङ्गं यस्य । खञ्जने कालकण्ठविहङ्गने
शब्दमा० ।
कर्कराटु पु० कर्कं हासं रटति रट-कु । कटाचे जटाधरः ।
कर्कराटुक पु० कर्कं कठिनं रटति रट-उकञ् । (कर्कटिया)
विहभेदे शब्दर० ।
कर्करान्धुकपु० कर्करः कठोरः अतिशयिताम्बाकारवत्त्वात्
अन्ध्रुः क्रूपः संज्ञायां कन् । अन्धन्तान्धकारवति क्रूपे ।
त्रिका० ।
कर्कराल पु० कर्करः सन् अलति अल-अच् । चूर्णकुन्ठे
हेमच० । तस्य इतरकेशापेक्षया कठिनत्वान्नाथत्वम् ।
कर्करिका स्त्री कर्कर इवास्यस्याः अच् संज्ञायां कन् अत
इत्त्वम् । नेत्रखर्जुभेदे शब्दचि० । तत्र हि नेत्रे कङ्क-
रशुक्लतेवोपपद्यते इति तस्यास्तथात्वम् ।
कर्करी स्त्री कर्कं हासं राति रा-क गौरा० ङीष् ।
(भारी) शनालपाले, अमरः कन्दोर्घादिपक्षिनिष्का-
शनसाधने (जाजरा) शृङ्गरे च शब्दचि० । कर्कं राति रा-
ईकन् । कर्करीकोऽप्यत्र । कर्करी+साथै कन् न ह्रस्वः
कर्करीका तत्रार्थे स्त्री । [उज्ज्वल० ।
कर्करीक न० कर्क-फर्फरीका० ईकन् नि० । शरीरे
कर्करेट पु० कर्कं कर्कति शब्दं रेटत्यस्मात् रेट-अपादाने
घञ् । अर्द्धचन्द्रे गलहस्ते (गलाटिपि) गलामर्दने हि
कर्कशब्दकरणः तस्य तथात्वम् ।
कर्करेटु पु० कर्कति शब्दं रेटति उन् उप० स० । (कर्क-
टिया) पक्षिभेदे अमरः ।
कर्कश पु० कञ् हिंसायां विच् कः सन्+कशति-कर्क-अच्
कर्कं+लोभादि० श, करे कशति कश-शब्दे अच् शक०
वा । श्काम्पिल्लहचे (गुडारोचनी) अमरः । शकासमर्दे ।
(काल्कासेन्दा) शृङ्गरे षखड्गे च हेम० । पृषाहसिके
कठोरे च त्रि० अमरः “वेषुकर्कशपर्वया” रघुः । “शेराव-
तास्फालनकर्कशेन” कुमा० । “क्षणा स्तम्बावलिम्भा वा
जिह्वा म्यूना च यस्य वै । कर्कशा वा भवेद्यस्य शोऽचितरा-
द्विजहाअसृन्” सुश्रु० । कर्कशं परिजीर्णञ्च क्मिजुष्टम-
देशजम् । वर्जयेत् पत्रशकन्तत्” सुश्रु० “सुरद्विपास्फालन-